

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. május 30.

120. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 4 00.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

A hajóstársaságok szerződése

I. AZ ADRIA.

— 1914. évi XX. törvények. —

(Szenteltetett 1914. április 27-én.)

27. §.

A társaság szolgálata teljesítésénél a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által jóváhagyott üzletszabályzat szerint tartozik eljárni.

Ezen üzletszabályzat csakis a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyével módosítható.

28. §.

A társaság az ezen §-ban alább külön megjelölt eltérések kivételével Fiuméből vagy Fiuméba sohasem alkalmazhat magasabb fuvardíjakat és a felekre nézve kevésbé kedvező szállítási feltételeket, mint a minők az északadriai kikötőkre nézve ugyanakkor és ugyanazon viszonylatokban az egyenlő tekintet alá eső hajójáratokon azonos körülmények között más vállalatok által rendszeresen alkalmaztatnak.

Azok az eltérések, melyek e tekintetben kizárólag a portugáliai viszonylatokban, valamint az 1. §. 1—4 tételei alatt felsorolt járatokon — de ezeken is csupán az áruszállítás szempontjából — a fenforgó különleges viszonyoknál fogva ideiglenesen alkalmazhatók, az ezen forgalmi viszonylatokra nézve kiadandó rendes díjszabások jóváhagyása alkalmával fognak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által megállapítani. Ezek az eltérések egyedül az áruszállítási díjtételekre vonatkozhatnak, a szállítási feltételekre nézve a jelen §. első bekezdésének szabályai alól kivételnek minős helye.

29. §.

A társaság személy- és podgyászdíjszabása Fiuméből és Fiuméba minden tekintetben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelkezése alatt áll.

A társaság köteles személyszállításra is rendelt járataira nézve Fiuméből és Fiuméba felállított rendszeres személy- és podgyászdíjszabásokat kidolgozni, melyek életbeléptetés előtt a kereskedelemügyi m. kir.

miniszter jóváhagyását igénylik. Ezen díjszabásokat a társaság a kereskedelemügyi m. kir. miniszter előzetes engedélye nélkül nem módosíthatja és viszont azokat a módosításokat, amelyeket e díjszabásokhoz a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megállapít, a társaság haladék nélkül alkalmazni tartozik.

30. §.

A személyszállítási díjszabások mellett az általános utasforgalom számára berendezett hálólhelyek díjának megállapítása is a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyását igényli.

Nem esnek azonban ily jóváhagyás alá az egyes hajókon esetleg berendezett kiválóbb és díszesebb fülkék, amelyeknek bérfeltételeit a társaság esetről-esetre határozza meg.

31. §.

A társaság köteles kívánatra a m. kir. államvasutakkal közvetlen menetjegyek kiadása és az utipodgyász közvetlen szállítása iránt megegyezni.

A társaság igyekezni fog a közvetlen utasforgalom előmozdítása érdekében idegen közlekedési vállalatokkal is hasonló egyezsége lépni és egyuttal azt is előmozdítani, hogy az idegen vállalatokkal létesített közvetlen személy- és podgyászszállítási díjszabások a m. kir. államvasutak részesedésével kibővíthetők legyenek.

32. §.

A jelen szerződés 1. §-ában felsorolt járatokra és a 3. §. szerint Portugáliába teljesítendő hajózási szolgálatra nézve a társaság a Fiuméből való kivitel számára rendszeres árudíjszabásokat fog kidoigozni és a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyása alá terjeszteni.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélye nélkül a társaság jóváhagyott díjszabásainak általános határozmányait a felek hátrányára meg nem változtathatja és a díjszabásokban foglalt díjtételeket fel nem emelheti. Különleges illetékek, pótlékok vagy bárminemű mellékköltségek szintén csak annyiban számíthatók fel, amennyiben a jóváhagyott díjszabásokon alapulnak.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyásával kiadott díjszabások értelmezése körül a társaság és a felek közt felmerülő vitás esetekben — ha azok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter elé vitetnek

— a társaság magát a kereskedelemügyi m. kir. miniszter döntésének alávetni tartozik.

Ha a jóváhagyott díjszabások kiegészítése válik szükségessé, ez iránt sürgős esetekben a társaság a díjszabásokban foglalt alapelveknek megfelelően és az illető új viszonylatra vagy új áruira nézve arányosan kiterjeszthető díjszabásszerű eljárás alkalmazása mellett saját hatáskörében is tehet ideiglenes intézkedéseket, köteles azonban ezekről az intézkedésekről a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek legfeljebb egy hónapon belül jelentést tenni és ezen intézkedések a jövőre nézve csupán a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyásával állandósíthatók.

33. §.

A társaság jóváhagyott díjszabásait és azokhoz tartozó pótlékokat kinyomatni és mérsékelt díj ellenében az összes érdekelteknek rendelkezésére bocsátani köteles. Az ipari és kereskedelmi kamaráknak valamint a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által kijelölt más hazai testületeknek a díjszabási kiadványok megfelelő számú példányait a társaság által díjmentesen küldendő meg. A hivatalos használatra szolgáló példányok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által megjelölt számban szintén díjmentesen bocsátandók rendelkezésre.

A díjszabási kiadványok megjelöléséről és arról, hogy azok mely áron kaphatók, a fiumei kereskedelmi és iparkamaránál, valamint Budapesten megjelenő „Vasuti és Közlekedési Közlöny”-ben mindenkor hirdetés teendő közzé. Kisebbségi terjedelmű díjszabási határozmányok a most nevezett kamaránál, illetve közlönyben teljes szövegükben teendő közzé.

34. §.

A társaság mindazokban a szerződéses viszonylatokban, a melyekre nézve jelen szerződés 32. §-a alapján állandó díjszabás alkalmazására kötelezve nincs, a fiumei kivitel illetőleg maximális fuvardíjakat előre megállapítani. Ezen maximális fuvardíjak jegyzéke minden módosítás alkalmával a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek és a m. kir. tengerészeti hatóságnak több példányban beterjesztendő.

A maximális fuvardíjak helyett tényleg alkalmazott díjtételekről a társaság havonként rendszeresen összeállított jegyzékeket fog a kereskedelemügyi m. kir. mi-

GRAND CAFE' BORSA
FIUME, Baccich palota
Ma és minden este
VIRGILIO VIRGILI szalonzenekara
hangversenyez.

SLATINA SZÁLLODA és ÉTTEREM
ABBAZIA, a Slatina fürdővel szemben.
Kellemes otthon. - Arnyékos kerthelyiség.
Tulajdonos: Róna Árpád.
Diner K 3.—, Souper K 2.50 Napi penzió
lakással K 8.—

Abbazia Pension Hermitage
(Telef. 142.)
SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.
— Legszébb fekvésű előkelő otthon! —
(Tiszteketnek és orvosoknak kedvezmény.)
:: Kívánatra prospektus küldetik. ::

niszternek és m. kir. tengerészeti hatóság-
nak beszoigáltatni.

35. §.

A társaság kívánatra magyar vasuti átlomásokról egy összegben kifejezett díjtételeket fog a szállítók rendelkezésére bocsátani.

36. §.

A társaság a m. kir. tengerészeti hatóság felhívására Fiuméből kiinduló minden szerződéses járatán hazai termékekből és iparcikkekéből hajónként legfeljebb 10 súlytonnányi mintaküldeményeket, melyek azonban a hajóúrnban összesen 10 köbméternél nagyobb térfogatot nem foglalhatnak el, díjmentesen —, hazai termékekből és iparcikkekéből álló egyéb rakományokat pedig, amennyiben azok a hajóúrnban összesen 50 köbméternél nagyobb helyet nem foglalnak el, hajónként legfeljebb 50 súlytonnányig a rendes fuvardíjak 50% -áért tartozik elszállítani.

A tényleges elszállítás rendszerint a bejelentés sorrendjében történik, oly küldeményeknél azonban, melyeknek értékesíthetősége egy későbbi járatra való várakozásig nagyobb hátránynak lenne kitéve, a rendes sorrendtől kivétel engedélyezésének van helye.

A jelen §-ban a hazai termékekből és iparcikkekéből álló rakományok szállítására megállapított kedvezmények nem szólnak azokra a viszonylatokra, amelyekben az illető hazai cikkek forgalma már általánosan kifejlődött. A mintaküldemények tekintetében megállapított kedvezmények ily korlátozás alá nem esnek.

37. §.

A társaság köteles mindazokban a szerződéses viszonylatokban és mindazon kiviteli forgalmakban, melyeket a kereskedelemügyi m. kir. miniszter e célból kijelöl, a m. kir. államvasutakkal a hazai kivitel számára közvetlen díjszabásokat létesíteni.

Ezekbe a közvetlen díjszabásokba a m. kir. államvasutak más megállapodás hiányában a társaság viteldíjrészeit a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által jóváhagyott rendes kiviteli díjszabás illető tételeinek 10% -os mérséklésével állíthatják be.

38. §.

A társaság a behozatalt illetőleg fuvardíjait a fennálló forgalmi konjunkturák alakulásának figyelembevételével mindenkor akként fogja szabályozni, hogy Fiuménak behozatali érdekei a verseny-kikötőkkel szemben hátrányos helyzetbe ne jussanak.

A fiumei behozatali forgalomban tényleg alkalmazott fuvardíjakról a társaság havonként rendszeresen összeállított jegyzéket fog a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek és a m. kir. tengerészeti hatóságnak bemutatni.

39. §.

A társaság a hazai kivitt és a hazai behozatalt illetőleg fuvardíjaiból bármilyen engedményeket vagy visszatérítéseket és bár mily egyéb díjszabási kedvezményeket csupán az egyenlő elbánás elve szerint adhat.

Arra nézve, hogy az egyes ügyfeleknek megadott kedvezmények a többi ügyfeleket az egyenlő elbánás elve alapján megilletik-e, a felmerülő vitás esetekben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter határoz.

40. §.

Azokban a szerződéses viszonylatokban, amelyekre nézve jóváhagyott díjszabások nem adatnak ki, így jelesen a 2. és 4. §§-ok-

ban említett kiviteli viszonylatokban és az összes behozatali viszonylatokban a társaságnak a fuvardíjak megállapításánál követett eljárás felett a jelen szerződés szempontjából felmerülő vitás esetekben egy külön bizottság határoz, mely egy-egy évről előre alakíttatik. Az év a szerződés életbelépéséhez képest július hó elsejétől a reá következő június hó végéig terjed.

Ezen bizottságba a kereskedelemügyi m. kir. miniszter két tagot nevez ki, a társaság pedig ugyanezek két tagot választ be. A bizottság elnökét, ki szintén szavazati joggal bír, a m. kir. minisztertanács nevezi ki.

A bizottság a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által hozzáutalt kérdésekben 48 órában belül végérvényesen határoz.

41. §.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek joga van az általa a jelen szerződés 32. §-a alapján jóváhagyott díjszabások kiegészítését és módosítását kívánni. Amennyiben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által kívánt változások végrehajtását a társaság üzleti helyzetébe való hivatkozással aggályosnak tartaná, az illető változások kérdése az előző §. alapján megalkotott bizottság elé vitetik, mely bizottság ezekben az ügyekben nyolc napon belül végérvényesen határoz.

Jelen §. nem vonatkozik a szerződés 28. §-ának második bekezdése szerinti engedélyezett eltérések megváltoztatására, mely tekintetben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a szerződés most idézett 28. §-ának első bekezdése szempontjából önállóan határoz.

42. §.

A jelen szerződés 32. §-a alapján jóváhagyott díjszabásokkal szemben magasabb díjtételek a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyével is rendes körülmények között csak akkor léptethetők életbe, ha azok a „Vasuti és Közlekedési Közlöny“-ben három hónappal korábban közzétételnek. Ha rendkívüli körülmények a magasabb díjtételeknek hamarabb leendő alkalmazását tennek szükségessé, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ezeknek életbeléptetésére a helyzetnek megfelelő korábbi időpontot fog megállapítani, mely esetben az illető új díjtételek a társaság által nyomban közzéteendők.

43. §.

A Fiumével való forgalomban a társaság más vállalatokkal mindennemű oly megállapodást, mely közvetlenül vagy közvetve a fuvardíjak lekötésére, a szolgálat megszűntetésére vagy a szabad versenynek bármely más módon való korlátozására vagy szabályozására irányul, csakis azon feltételek alatti létesíthet, amelyekhez előbb a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyását megadta.

A társaság az előző bekezdés szempontja alá eső kérdésekben az egy évnél hosszabb időre tervezett megállapodások iránt más vállalatokkal tárgyalásokat is csak akkor vehet fel, ha ehhez előbb a kereskedelemügyi m. kir. miniszter elvi engedélyét elnyerte és köteles a társaság az engedélyezett tárgyalások menetéről a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek mindenre kiterjedő jelentéseket tenni.

44. §.

A társaság az általa közvetített összes személy- és áruforgalomról a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által megkivánt részletezés szerint havi és évi statisztikát fog összeállítani és a kereskedelemügyi m. kir.

miniszternek, valamint a m. kir. tengerészeti hatóságnak bemutatni.

Az egész évről szóló statisztikai adatok a m. kir. központi statisztikai hivatalnak is megküldendők.

45. §.

A társaság kötelezi magát, hogy mozgósítás vagy háboru esetén a cs. és kir. hadügyminiszter felszólítására valamennyi rendelkezésére álló hajóját megfelelő díj mellett a katonai igazgatás és a haditengerészet szolgálatába a szükséghez képest átengedi.

Szükség esetén azok a hajók is katonai célokra lesznek átengedendők, amelyek meg vannak ugyan már rakva, de még el nem indultak, valamint azok az utban levő hajók is, amelyek még idejekorán visszarendelhetők.

Avégből, hogy a társaság a cs. és kir. hadügyminiszter rendelkezéseinek teljesen megfelelhessen, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter meg fogja engedni, hogy mozgósítás vagy háboru esetén egyes szerződéses bel- vagy külföldi járatok, esetleg valamennyi is, beszünttetessenek.

A társaság által mozgósítás, vagy háboru esetére a fegyveres erő céljaira elvállandó teljesítménynek kiviteli módzatait, valamint a díjazásra való igények, továbbá a katonai igazgatásnak és a haditengerészetnek az átengedett hajók sérüléséért vagy elvesztéséért beálló kártérítési kötelezettsége, végül a mindenmemű katonai szállítmányokért békében és háboruban járó díjak a cs. és kir. hadügyminiszteriummal és a cs. és kir. hadügyminiszterium tengerészeti osztályával kötendő egyezményben fognak szabályoztatni.

Arra az esetre, ha az imént jelzett egyezmények a katonai szállítmányok számára megállapított kedvezményekről szóló részben bármely okból hatályon kívül helyeztetnek, jelen szerződés tartamára fenn fog maradni a társaság azon kötelezettsége, hogy a katonai szállítmányokat, az utazó egyes katonai egyéneket, nemkülönben a katonai áru küldeményeket a polgári felek számára fennálló díjtételek feléért szállítsa.

A társaság kijelenti, hogy az előzetes meghallgatása után a kereskedelemügyi m. kir. miniszter hozzájárulásával kiadott összes katonai szabályok, amelyek a tengeren való forgalomra vonatkoznak, a társaság és közegeire nézve kötelező erővel bír.

(Folytatjuk.)

Ujdonságok.

—o—

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kívándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-en.)

— *A népkert* (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „*Adriatica*” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— *A kivándorlási ház* megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— *József főherceg diszkertje* (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapi reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Belépődíj nincs.

— *A Danubius-hajógyár* telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— *A városi könyvtár* naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— o —

— **Agost Lipót herceg elutazott.** Lovranából jelentik: Agost Lipót szász-koburg-gótai herceg és Karolina hercegnő tegnapi öthónapos itt tartózkodás után családjukkal együtt elutaztak.

— **Orosz hercegnő Fiumében.** Az Ungaro-Croata Salona gőzösén ma reggel Velencéből ideérkezett Orbeliani orosz hercegnő, aki a város megtekintése után vissza fog utazni Velencébe.

— **A városi képviselőtestület** ma, pénteken este ülést tart a következő napirenddel: Bejelentések, indítványok, interpellációk. A vásár- és ünnepnap munkaszünetéről szóló törvénytervezet. Hivatali indítvány a gázcsővezeték a Deák Fasor kocsijáról való eltávolítása dolgában. Kormányzó leirat a városi illetékszabályzat ügyében. A városi takarékpénztár és a zálogház 1913. évi beszámolója. A városi iskolaszék indítványa egy városi reálgimnáziumi tanári állás dolgában. Indítvány egy belvedere csatorna építése tárgyában. Új utcanevek. Kisebb ügyek.

A zárt ülésben több városi és tisztviselői állás betöltése, kérvények, jutalmazási fizetésemelési és nyugdíjazási ügyek szerepelnek.

— **Lövés az ablakon át.** Kora reggel óta igen sok szóbeszédre ad alkalmat egy átlukasztott tükröablak, mely a fiumei főposta corsoi homlokzatának a sarkán van. Az erős ablaküvegen egy ujjnyi széles lyuk van, körülötte sugárszerű repedésekkel. A lyukat állandóan igen sokan nézegették a déli órákban is. Mindenki arról beszélt, hogy valaki bosszúból lőtt keresztül az ablakon, hogy megölje az egyik pénztári tisztviselőt. A másik szerelmi drámáról beszélt. A harmadik pláne rablógyilkos kísérletekről fecsegett az élénk fantáziájú tömegben.

Tudósítónk kérdést intézett a posta pénztár kezeléséhez, honnan a következő felvilágosítást kaptuk:

— Itt nem történt semmiféle büntető cselekmény. Az éjjeli őr, aki ma inspekciós volt, szolgálati revolverét letette az egyik asztalra, mely az ablakhoz közel esik és ekkor véletlenül elsült és belülről átlőtte az ablakot. Az őr annyiban hibázott, hogy nem jelentette be azonnal az esetet a főnökségnek. A revolvergolyót az üveg és a vasredőny között találtuk meg.

Ezzel szemben megállapíthatjuk, hogy az üveglap belülről sima a lőtt lyuk körül, holott kívülről elég mélyen ki van vájva, mint ahogy a vastag üveg kipattog, mikor bezúzzák. Egy vasuti hivatalnok nézete szerint — aki jól ismeri a dolgokat — valamelyik hivatalnok a megszokásból magával hordott revolverrel babrált és úgy sült

el az. Ezt valószínűvé teszi az a körülmény is, hogy a reggeli órákban senkisémm láttam még a titokzatos lyukat a postapénztár ablaküvegén. A vizsgálat valószínűleg világosságot derít a titokzatos lövés dolgára.

— **A Szent István dreadnought használhatatlan?** A P. H. tegnapi száma írja:

Az osztrák delegáció tegnapi ülésén azt a kérdést intézte Kiofac a tengerészeti parancsnokhoz, igaz-e, hogy a Szent István névre keresztelt dreadnought hibás és használhatatlan. Választ nem hallottunk, noha érdekelné a közvéleményt, hogy a 60—70 milliós óriási csatahajók micsoda szaktudással, micsoda lelkiismerettel készülnek és főleg micsoda pénzbe kerülő monstrumot, ha nem jó és céljának nem felel meg? Elgondolni is borzasztó, hogy a roskadásig fegyverkező ország arra eszmél egy szép napon, hogy kiába vette magára az óriási terheket, hiába engedte megbolygatni államháztartása egyensúlyát, a milliókért még jó hadihajót sem kapott és újabb, teljesíthetetlen áldozatot követelnek tőle. Az ország közvéleményével azonban mit sem törődnek, noha magának az építő gyárnak, a Ganz—Danubiusnak, kellene kérnie olyan elfogadható vizsgáló bizottságot, amely e súlyos váddal szemben tisztázhatná. Kérnie kellene nemcsak a maga reputációját érdeklőben, de azok érdekében is, akik átvették.

A hirre vonatkozólag kérdést intéztünk a Danubius-gyár vezetéséhez, ahol a közvéleményt egyszerűen nevetségesnek és a járhatatlanság legnagyobb fokának mondották. Kijelentették, hogy a Szent István használhatósága felett már csak azért sem lehet vitázni, mert a hajó nem kész és még a gépek sincsenek benne. Természetes tehát, hogy így az átvételről beszélni — legalább is korai, nem is szólva arról, hogy a delegációban ilyen vádat emelni egy nagy és európai hírű gyárvállalatról, roppant nagy lelkiismeretlenségre vall. Mi azt hisszük, hogy Kiofac urból, aki tudvalevőleg eseh, az osztrák rosszmájúság beszélt.

— **Ilyen az élet!** A Margherita mozgó, amely már annyiszor követett el merényletet a magyar nyelv ellen, így magyarázza fenti című filmjét:

Kolosszális újdonság Fiumében! Ilyen az élet! Társadalmi dráma *3 gyönyörű* felvonásban. A főszerepet Grandias Susanna alakítja. Canti Giovanna énekesnőt az előkelő udvarlók egész raja veszi körül s csak egy bánata, hogy leánya visszatér. (Szép egy anya.) Susanna, ki zárdában nevelkedett, anyja házában megismeri az emberek léhaságát. Egyedül Naval Róbert aviatikus nyerte meg Susanna szimpatiaját, ki hidroplánjával elhagyja a várost. (Miért hagyja el a várost, ha már megnyerte a szimpatiaját.) Róbert távozása után Susanna megbetegedett s az orvosok a Rivierára küldték. Róbert a levegőben akaratlanul tanulta volt, amint Trebosa márki Susanna ellen egy gaz cselekedetet tervezett. (Róbert biztosan gondolatolvasó.) Róbert párbajra hívja a márkit. Róbert anyja meg akarja akadályozni fiának *Susannávali* szerelmét. Trebosa márki azt mondja: Az anya olyan mint a lánya, egyik olyan mint a másik, ami nagyon rosszul esik Susannának. (Ez a gyermeki szeretet.) A tengerpartra megy Susanna a lábát fürösztetni, hova követi Róbert is, ki meggyőződött *átlatlanságáról*. (Ez a jelenet szép lehet, de alighanem pikáns.) felszállnak a hidroplánra s repülnek a boldogság felé. (A néző így megtudja, hogy hol lakik a boldogság.) *Biztosított hatás!* (Nem is tudtuk, hogy a biztosítók ilyesmivel is foglalkoznak.)

— **Zátonyon.** Triesztből jelentik: Tegnap éjjel a Dalmatia hajóstársaság Vila gőzöse innen Curzolába menet a pólai Szt. Jeromos-foknál zátonyra futott. A hajó helyzete nem veszedelmes. Az utasokat partra szállították és a társaság egy más gőzösén folytatják útjukat. A legénység a hajón maradt. A levontatás megkísérlése céljából a Jason gőzös érkezett a Vila-hoz.

— **A legújabb albán trónkövetelő.** A Magyarország mai száma e címen Ratkovics Ivau fiumei ügyvédrel ezeket írja: Arra az esetre, ha Wied herceg leköszönne és lemondását a hatalmak elfogadnák, Albánia legalább is két pártra szakadna. A mohamedán párt Esszad basát akarná uralkodónak, viszont a keresztény albánok egy része a Fiumében élő Ratkovics Iván „herceg” körül csoportosulna, aki tudvalevően albán fejedelmi vérből származik. Albániában már is erősen latolgatják az eshetőségeket és Ratkovics „herceg” kandidálásától a keresztény (Albánia belső békéjének megteremtését várják. Ratkovics hívei remélik, hogy abban az esetben, ha az európai hatalmak őt állítanák az új állam élére, a mohamedán lakosság is szívesebben látná a balkáni sarjzat, mint a protestáns Wied herceget, ambar Ratkovics jelölése is polgárháborút vonna maga után, mert katolikus. Egy újságíró felkereste lakásán Ratkovicsot és kérte őt, hogy nyilatkozzék a magyar sajtó részére az albániai eseményekről, valamint bizalmas értesüléseiről. Ratkovics, aki évekkel ezelőtt a magyar képviselőháznak is tagja volt, Albániára vonatkozó minden kérdése elől kitért, kijelentvén, hogy a nyilvánosság számára minesen semmi mondani valója. Szóval ő diszkret és nem áll szóba az újságokkal, hogy magára hárítsa a hatalmukat.

Ratkovicsot nem kell a fiumeieknek külön bemutatni. Ismerjük őt, tudjuk szándékait, de — értesülésünk szerint — sok ok miatt sohasem gondolt az albán trón elfoglalására. A fenti hírt is főleg csak azért közöltük, mert érdekesnek találjuk, hogy mi módon kapcsolódik bele Fiume az albán eseményekbe.

— **Szerelm és szublimát.** Megirtuk tegnap, hogy Buletin Károly 18 éves ifju szerelmi bánatában öngyilkossági szándékkal két szublimát pasztillát vett be. A kórházból azt jelentik, hogy Buletin állapota javul.

— **Megbüntetett korcsmárosok.** Egy San Sebastiano-utcai korcsmáros, akinél Springhet vásárbiztos elkobzásokat eszközölt, tegnap 25 korona pénzbírsággal sújtotta a rendőrbírság. Egy Acquedotto-utcai korcsmárosnő a vásárbiztos feljelentése alapján 30 korona pénzbüntetést kapott.

— **Platinát lopott.** A fiumei eszerzőanyaggyárból a napokban eltűnt egy 1000 koronát érő platinarud. A városi rendőrség letartóztatta a tolvajt, akinél megtalálták a platinarudat.

— **Elveszett pénztárca.** Egy kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy 350 koronát tartalmazó tárcáját elvesztette. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha visszaadja a talált pénzt.

— **Lopás a tömegkvártélyon.** Bratsevics Tamás 38 éves munkás feljelentést tett ma a rendőrségen arról, hogy óvárosi lakásán tegnap valaki feltörte kézi bőröndjét és ellopta 80 korona megtakarított pénzét. A rendőrségen Bratsevics egy hálótársát gyanúsította meg, akit a rendőrség több gyanuok alapján el is fogott.

— **Véget ért hadgyakorlatok.** A Budapest és Trabant állomáshajók visszaérkeztek arról a kombinált hadgyakorlatokról, melyek Plavnik sziget közelében folytak le.

— **Vívóverseny.** A helybeli áll. főgimnázium ifj. „Testedző Kör”-e ma (péntek) este 8 órakor rendezi vívóversenyét a Deák-szálló nagytermében. Belépti díj 1 korona.

— **A lokvei merénylet.** Részletesen megirtuk a minap, hogy Bolf József lokvei szállító több revolverlövessel súlyosan megsebesítette Perakovich Mátyás és Gvozden Demeter nevű kocsisait, akiket beszállítottak a fiumei kórházba. Perakovich állapota változatlanul súlyos, Gvozdené javult.

Ma fogják testéből a golyót eltávolítani. Balf azzal védekezik, hogy Perakovich őt az elbocsátásnál megfenyegette, a másnapi szövegváltásnál pedig tetteleg akarta bántalmazni. Emiatt vette magához revolverét s azért lövöldözött, hogy távolartsa magát a támadójától. A szállító nagyobb kauciót ajánlott fel szabadonbocsátása érdekében. E dologban még nem határoztak.

— **A triezsti autókatasztrófa.** Triestből jelentik, hogy a Canale Grande már több a minapihoz hasonló szerencsétlenségnek volt az okozója. A csatornához vezető ut végén, amelyet a part képez, nincs olyan jelzőlámpa, amely az ut végződésére figyelmeztetne. Sőt a túloldali ut is ugyanolyan kolkollik a Canale Grandeba, mintha folytatása lenne az előbbi utnak. Sötétben, amely azon a helyen állandó, észre se lehet venni a 20 méternyi szélességű csatornát, amely épp a legforgalmasabb helyen szeli át Triestet.

x **Kirándulások az Austro-Croata Slavija szalngözösével:**

Szombaton: Vegliába, ind. Abbáziából 2.30 ottartózk. 1 óra, visszaérk. 8-kor, jegy 4 K.

x **Fogműterem.** Legujabb amerikai módszer. Modern higienia. Szegényeknek d. e. 8-9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42. a Corso mozi fölött.

TOZSDE.

	máj. 28 zárlat	Mai árf. 1/4 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	782.—	780.50
Oszt. hitelrészvény	505.—	607.—
4%-os koronajáradék	80.—	79.90
Oszt. magy. államvasut.	631.—	691.—
Jelzálogbank	399.25	397.—
Leszámitelőbank	492.75	491.—
Hazai Bank	275.—	275.—
Magyar Bank és Keresk. P. T.	493.25	490.—
Rimamurányi	625.25	624.—
Salgótarján	695.—	681.—
Közuti Vasut.	594.50	593.—
Városi Villamos	314.—	314.—
Adria	374.—	—
Déli Vasut.	89.50	—
Magyar Cukoripar	2260.—	—
Rizsgyár	3950.—	—
Budapesti Gabonafőzsde. (50 kilogrammonként)		
Buza október	13.05	13.29
Rozs októberre	9.74	9.93
Zab októberre	8.18	8.30
Tengeri júliusra	7.85	7.95
Tengeri augusztusra	7.98	8.10
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszt. hitelrészvény	605.25	605.—
Magyar hitelrészvény	783.—	780.75
Oszt. magy. államvasut.	690.—	690.—
Déli Vasut.	89.—	88.75
Alpesi	796.—	791.—
Skoda	711.—	711.—
Oszt. koronajár.	81.50	—

Fiumei és triezsti értékek:

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficiente” tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—
uj	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	262.—
Navigazione Libera Triest	565.50
Oszt. Lloyd	594.—
Stabilimento Tecnico	9600.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	391.—
I. Triezsti Rizsgyár	482.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	408.—
Spalato Portland Cement	316.—
Assicurazioni Generali	860.—
Riunione Adriatica	3610.—

Távirat — Telefon.

A király kegyelme.

BÉCS, máj. 29. A mai hivatalos lap közli, hogy a király kéziratot intézett lovag Bilinszkyhez, melyben megköszönte minden boszniai szerbnek, akiket kémkedésért elítéltek, vagy a legutóbbi időben gyanúsítás alapján elfogtak.

Minisztertanács.

BUDAPEST, máj. 29. Tegnap délután Tisza István elnökle alatt minisztertanács volt, melyen a folyó ügyeket intézték el.

A delegációk.

BUDAPEST, máj. 29. Az osztrák delegáció ma tartotta utolsó teljes ülését, melyen a bosnyák ügyekkel foglalkoztak. Az osztrák delegáció tagjai ma este elutaznak Budapestre.

BUDAPEST, máj. 29. A magyar delegáció mai plenáris ülésén Rakovszky István interpellálta meg a hadügyminisztert, az kérdezvén tőle, mit szándékszik tenni, hogy a katonaság és polgárság között a jó viszony helyre álljon. Szóvá tette a parlamenti őrséget is és arra kérte a hadügyminisztert, hasson oda, hogy oda ne katonákat alkalmazzanak.

Tisza István szólal fel és azt mondja, hogy bár nincs joga a hadügyminiszter eljárását magyarázni, az ő meggyőződése az, hogy a hadügyminiszter mindig lovasian járt el.

Lovászy Márton beszéde után Wickenburg Márk gróf válaszolt az elhangzott felvetésekre.

Kossuth hagyatéka.

BUDAPEST, máj. 29. Ma délelőtt megjelent özy. Kossuthnéál az V. kerületi előjáróság és megindította Kossuth Ferenc vagyónára a hagyatéki eljárást. Az örökösök tiszteletben tartják az elhunyt akarát és az eljárás elő semmiféle akadályt nem gördítenek.

BUDAPEST, máj. 29. A fővárosnak Kossuth Ferenc temetése 30.000 koronába került.

Apponyi üdvözlése.

BUDAPEST, máj. 29. Apponyi Albert gróf ma föltötte be 68-ik életévét, mely alkalomból a függetlenségi párt egy küldöttsége tisztelegte nála Károlyi Mihály vezetésével. Károlyi az üdvözlő beszédben megemlítette, hogy Apponyinak a vezérhely való, mégis közkatonaik között van, ami pedig nincs rendjén. Apponyi kijelentette, hogy a vezéri pálcát Károlyi Mihálnál van a legjobb kezében, ő maga részéről ígéretet tesz, hogy tettekkel is, tanácsokkal is állandóan ott lesz mellette.

A függetlenségi párt elnöksége.

BUDAPEST, máj. 29. A függetlenségi párt tegnap este értekezletet tartott, melyen Justh Gyula lemondott az elnökségről. Pártelnökké egyhangulag gróf Károlyi Mihályt választották meg.

Rákóczi szobra.

BUDAPEST, máj. 29. A fővárosi közgyűlése tudvalevőleg elhatározta, hogy egy Rákóczi-szobor érdekében mozgalmat indít. A városi tanács ma úgy határozott, hogy a közgyűlésnek javasolnia fogja, hogy 5 éven át évi 5000 koronával, tehát összesen 25.000 koronával járuljon a szobor költségeihez.

Esszád pasa Konstantinápolyban.

SZALONIKI, máj. 29. Az itteni lapok jelentik, hogy Esszád pasa legközelebb Konstantinápolyba utazik.

Tanárnők a választói jogért.

DÉVA, máj. 29. Az itteni polgári iskolai tanárnők akciót indítottak a választói jogért és azt kívánják, hogy az okleveles nőknek aktív, a négy polgárit végzetteknek pedig passzív választói jogot adjanak.

Bibornokszentelés a Vatikánban.

ROMA, máj. 29. A tegnapi nyilvános konzisztoriumon a pápa ünnepélyesen is bíborosokká kreálta a már a 25-iki titkos konzisztoriumban kiválasztott főpapokat, köztük Hornig Károly báró veszprémi püspököt.

Turesányi Elza gyilkosai.

BUDAPEST, máj. 29. Turesányi Elza gyilkosainak bűnpörében a tegnap délutáni tárgyalás során az összes tanukat kihallgatták. A legtöbb vallomás Kóbori Rózsira, a meggyilkolt házvezetőnőjére kedvezőtlen volt. Utolsó tanunak, a meggyilkolt leány barátját Schmidt Miksa gyárost hallgatták ki, aki vallomásaiban kijelentette, hogy Turesányi Elzát oly kiváló nőnek ismerte és oly sokra becsülte, hogy kötelességének tartotta volna nőül venni.

BUDAPEST, máj. 29. A mai tárgyalást reggel 9 órakor nyitotta meg Balogh elnök. A védők a tárgyalás elhalasztását indítványozták, mert nem volt módjukban a bizonyítékokat előterjeszteni. Az indítványt a törvényszék elutasítja.

Az első tanu Lenárt Károly szabó, aki lakótársa volt Nicknek. Utána Horváth Józsefet és nejét, majd Rauchmann Hugó vendéglőst és Ernst Mihály kávést hallgatták ki. A védők új tanukat jelentenek be, de a törvényszék nem rendeli el kihallgatásukat. Az orvosok Nicket is, Kóboryt is épelméjűnek nyilvánítják. Ezután az iratok ismertetésébe kezdenek.

Rablótámadás a kapu alatt.

BUDAPEST, máj. 29. A Bethlen-utca 9 számú ház kapualjában átmetszett nyakkal eszméletlenül találtak egy öreg asszonyt tegnap este 8 óra után. Az elhívott mentők az asszonyt a Rókus-kórházba szállították, ahol csak ma délelőtt tért magához. Kihallgatása során elmondotta, hogy ő özvegy Orbán Jánosné és hogy újságárussal tartja fenn magát. Tegnap este hazafelé ballagott és egy gázlámpásnál megolvasta a pénzét. Ezzel ismeretlen suhanc jött oda és el akarta venni a pénzét. Ellenkezett vele, mire az bevonszolta őt a kapu alá és ott egy nagy késsel a nyakába vágott. A tettest mindenfelé keresik.

Egy váratlan rovincsolás következményei.

NYIREGYZHÁZA, máj. 29. Tegnap délelőtt az itteni egyik postahivatalban megjelentek a rovincsoló tisztek, akik pár száz koronás hiányt fedeztek fel. Láng Etel postamesternő és nénye annyira megrémültek a fölfedezéstől, hogy karbolsavat ittak. A nagynéni meghalt, Láng Etel pedig a halállal vívódik.

Csaló cipőkereskedő.

SZEGED, máj. 29. A laibachi Kosina Péter és Társai cég feljelentése alapján a rendőrség tegnap elfogta Horváth István cipőkereskedőt, aki különösen osztrák cipőgyári cégek kárára nagy szédelgéseket követett el.

Drága csábitás.

NEWYORK, máj. 29. Egy gépiróki-asszony 900 ezer korona kártérítésért beporoltta Hoe milliomos nyomdai gépgyárost, ki házasság létrehozásának ígérelésével elcsábitotta őt.

Az albán zavarok.

ROMA, máj. 29. A Stefani ügynökség jelenti, hogy a fölkelők a nemzetközi ellenőrző bizottságtól török fejedelmet követelnek.

ROMA, máj. 29. Az itteni lapok szerint Valonában fontos események vannak készülben.

DURAZZO, máj. 29. A forradalmi zavarokbar egyelőre szünet állt be. Minden jel arra vall, hogy a felkelést mohamedán részről szervezték.

ROMA, máj. 29. Izmáil Kemal bej Valonából ideérkezett, hogy itt tárgyalásokat folytasson a külügyminiszterrel.

BERLIN, máj. 29. Trotha albán udvari marsall utazására vonatkozólag a Krzztg. tudni véli, hogy Trotha nem politikai küldetésben jár, de a fejedelem bizonyos személyes természetű óhajait fogja tolmácsolni amelyeknek a teljesítése a fejedelem jövődéli állására is visszahatással lesz. Trotha megbízásának teljesítése után visszatér Durazzóba. A Voss. Ztg. úgy sejtí, hogy Trothának az a megbízása, hogy a fejedelemnek a hadihajókra történt menekülésére vonatkozólag illetékes katonai helyen megadja a szükséges fölvilágosításokat, mely arra az esetre, ha a fejedelem a jövőben valamikor visszatérne hazájába, a fejedelemnek érdekében állott, hogy ezt az eljárását kimagyarázza.

SZALONIKI, máj. 29. Delvinóból jelentik: Az albánok megtámadták az epirusziakat vonalaikat, de visszaverték őket. Ma itt haditanácsot tartottak, melyen szóba került az albániai helyzet, mert ennek visszahatása lehetne Epiruszra is. Határozatot azonban nem hoztak.

BÉCS, máj. 29. A Zeitz jelenti, hogy Löwenthal, durazzói osztrák-magyar követ Vilmos fejedelemmel együtt menekült, mert az olasz követ az albán zavargásokról rémhíreket terjesztett. Az eseményeket Bécsben Löwenthal távozása miatt nem tudhaták idejében. Löwenthal e miatt valószínűleg távozni fog.

TRIESZT, máj. 29. Tegnap délután a Graz Lloyd-gőzessel Durazzóból ideérkezett Trotha udvari marsall és 5 órákor a rendes gyorsvonattal tovább utazott Berlinbe.

BERLIN, máj. 29. Az itteni politikai körökben azt a hírt pertraktálják, hogy Trotha albán udvari marsallnak ide való utazása semmiféle politikai küldetéssel sincs összefüggésben.

SZKUTARI, máj. 29. Tegnap tartották itt a malisszorok és mirditák nagygyűlésüket, amelyen Prek Bub Doda elnökölt. A gyűlésen több ezren vettek részt. A gyűlés elfogadta azt a határozati javaslatot, hogy Vilmos fejedelmet az északalbániai törzsek hűségéről és ragaszkodásáról értesíti, egyben bejelenti, hogy a malisszorok és mirditák bármely pillanatban készek a fel-

kelők ellen vonulni. Azokat az engedelményeket, amelyeket a fejedelem kényszerhelyzetében a felkelőknek esetleg tenni fog, ők nem ismerik el. A gyűlés izgatott hangulatban folyt le.

ATHÉN, máj. 29. Hire jár, hogy az albán kabinet megalakításával megbízott Turkhan pasa látogatást tett Baratassis durazzói görög ügyvivőnél, akinek bejelentette, hogy a kormánynak főcélja lesz a Görögországgal való jó viszony fenntartása.

DURAZZO, máj. 29. A felkelő törzsek június 2-án gyűlést fognak tartani Seijakban, hogy megállapítsák a nemzetközi ellenőrző bizottság elé terjesztendő követeléseket. Az osztrák-magyar ügyvivő tudatta Trafalgar admirálissal, hogy a monarchia hadiflottája június 2-án Maltából Valonába érkezik.

Órült vagy anarchista?

PARIS, máj. 29. Roubenben tegnap anarchistaság gyanúja alatt elfogtak egy Pechoux nevű embert, akinél három bombát találtak. Később elmebajosnak találták és egy tébolydába zárták.

A Laibach-folyó iszapolása.

LAI BACH, máj. 29. Az újabb mérések után kiderült, hogy az annak idején 4 millió koronában megállapított folyómeder iszaptalánítási és tisztogatási munkái legalább hét millió koronát igényelnek. Ezenfelül szükséges a Laibach-folyó medre egy részének betonnal való ellátása is, ami szintén egy millió koronát igényel.

Kettős öngyilkosság.

BÉCS, máj. 29. A II. kerületi Cirkusgasse egyik szállodájában ma reggel egy fiatal pár lett öngyilkos. A rendőri nyomozat kiderítette, hogy a férfi Landanev Frigyes, a leány Lakatos Mariska. Közös elhatározással lettek öngyilkosokká, mert nem lehettek egymásé.

Elpusztult határhelység.

ROVERETO, máj. 29. A közeli Cornaggio olasz határszéli falu tegnap éjjel teljesen leégett. Négy ember eltűnt. Közülök egyet szénre égve tegnap délután megtaláltak.

A görög szigetek.

ATHÉN, máj. 29. Itteni jól értesült körökben az a hír járja, hogy Venizelosz miniszterelnök legközelebb ismét meg fogja látogatni az európai udvarokat, hogy a szigetek ügyében tárgyalásokat folytasson.

Elsülyedt hajó.

QUEBEC, máj. 29. A Canadian Pacific hajóstársaság „Express of Freland” nevű gőzöse a Csendes-óceánon egy nagy jéghegyvel találkozott és az összeütközés következtében elsülyedt. Kétszáz főnyi legénységéről semmi hír. Hosszú ideig utas lehetett a hajón, nem tudják. A hajón 432 elsőosztályú, 328 másodosztályú és 846 harmadosztályú utas számára van hely.

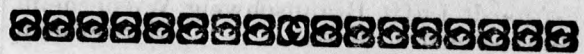
Öngyilkos bűnös postatisztviselő.

KRAKO, máj. 29. Két hét előtt történt, hogy a krakói főpostán egy Wilcezer József nevű postatisztviselő közel százezer koronával megszökött. A vizsgálat során egy Zemlinszky nevű postatisztviselőt is letartóztattak töltetmagával, erről a rendőrség tegnapra kiderítette, hogy ártatlan s szabaddá helyezte. A postatisztviselő a fogházból hazament nejéhez, de nem találta otthon s ezért egy krakói vendégfogadóban szállt meg. Ma reggelre a szobában a földön nagy vértócsában holtan találták Zemlinszkyt. Öngyilkos lett s három levelet hagyott az asztalon. A rendőrséghez intézett levelében azt írja, hogy a megszökött Wilcezer volt az ő rossz szelleme, költséges életmódra esábitotta és szinte kényszerítette, hogy szabálytalanságokat kövessen el.

Tizenötmillió bankbukás.

PARIS, máj. 29. A Neuville-bankház, amely 1656-ban alakult, megbukott. A bank megkérte a csődöt maga ellen, de már sokan följelentést tettek Neuville Henry és Róbert ellen letétek elsikkasztása miatt s a rendőrség a két bankárt nyomban letartóztatta.

A passzívukat hozzávetőleg 14—15 millió frankra becsülik és ezekkel szemben alig három millió frankot tesznek ki az aktívák. A bankház bukása több kisebb bank összeomlását fogja maga után vonni. A sikkasztások óvokra terjednek vissza. A Neuville cég már régen fizetésképtelen volt, de a két cégtulajdonos bűnös manipulációkkal palástolni tudta a bank fizetési nehézségeit.

„ALLA CITTÀ DI FIUME“

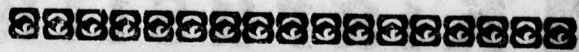
uj divatárúkereskedés

a Via delle Pile és a Via del Porto sarkán.

Tulajdonos: Ljubichich G.

Értesíti a n. é. közönséget, hogy az idején összes újdonságait megkapta. Fehérneműk, harisnyák, szoknyák, bluzok, nyakravalók, nyakkendők, alsóruhák, gyermekruhák, sapkákban stb. nagy választék.

Különlegességek gyermekek részére. Gazdagon felszerelt raktár, konkurencián kívüli árak.

TELEFONSZÁM 8-58.

Nappali és éjjeli szolgálat.

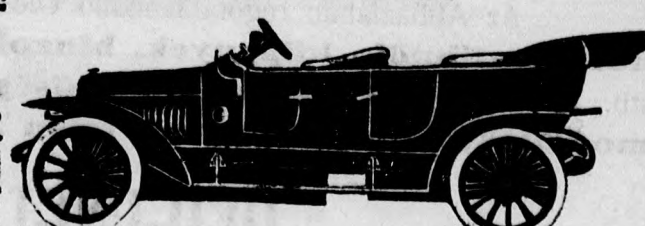
TELEFONSZÁM 8-58.

TAXA-AUTOMOBILOK

BLAŽEK

FIUME
Via G. CARDUCCI

Tisztelettel jelentjük a n. é. közönségnek, hogy, Gilić urtól taxaautomobilokat vettünk át, azokat kellően átalakítottuk s átadtuk a forgalomnak. Kérjük Fiume város nagyrabecsült lakosságát, hogy bennünket is ugyanabban a támogatásban kegyeskedjék részesíteni, melyben elődünk részesült.

Taxa-automobiljainkhoz csakis ügyes és tanult soffőröket alkalmazunk s vállalunk úgy a város területén, mint a városon kívül s az egész monarchiában való utasszállításokat.

Kiváló tisztelettel

„Blažek“ Taxa Automobil társaság.

TELEFONSZÁM 8-58.

Nappali és éjjeli szolgálat.

TELEFONSZÁM 8-58.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fűrdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Gintz Alfréd Böhmen	Hofbrau
Brodnitz Hugó Posen	Habsburg
Roth Luisa Chemnitz	Habsburg
Sekulie Ernst Zágráb	Habsburg
Dr. Friedrich Raimund Wien	Beamten K.
Schulez Sándor Miskolc	Jolanda
Klopp C. M. Wien	Al Mare
Perolovits Péter Pancsova	Nada
Schroeder Ernst Stuttgart	Vermes
Klímó János Pécs	Securanst.
Senica Johann Sziszek	Securanst.
Nehr Géza Pécs	Securanst.
Mikula Ludwig Lwow	Manzer
Moras Anna Wien	Agram
Maksa Agoston Budapest	Gutenberg
Madame Dassótu Páris	Speranza
Mademoiselle Korn Páris	Speranza
Fowirey dr. Páris	Speranza
Schwarz A. Páris	Speranza
Thumser Ottó Plauen	Speranza
Schmidt Ottó Plauen	Speranza
Feuchtinger Rudolf Teplitz	Speranza
Fitz Rudolf Bródy	Speranza
Szabó Béla Budapest	Westphal
Kovács Sándor Budapest	Westphal
Zaniewska Konstacja Zakopane	Ostoja
Czakó Tytus Zakopane	Ostoja
Stanojewitsch Konstantin Belgrád	Petra
Leitner Tódor Wien	Janette
Szilasi Fülöp dr. Szabadka	Janette
Geiger Frigyes dr. Budapest	Quitta
Dr. Rüter Emma Jend	Wienerheim
Eckhardt Lufft Braunschweig	Wienerheim
Hölezer Anton Wien	Wienerheim
Steinhart W. Charlottenburg	Wienerheim
Oppitz Rozina Mödling	Wienerheim
Mattersdorff W. dr. Hamburg	Wienerheim
Weinberger Dániel dr. Budapest	Habsburg
Bernády Dánielné Budapest	Habsburg
Mörtl Karl Cilli	Slatina
Mme Angelica Borthig Kopenhága	Slatina
Lévai Ignác Arad	Slatina
Vékás Imre Szeged	Széphelyi
Obradovic Jakov Nica	Bacic
Hajdu János Budapest	Széphelyi
Hartmann Ninka Teschen	Union
Hannold Amalia Teschen	Union
Voigth Elis Dresda	Mascagni

Bysacuski Waclaw Polen
Bielitz M. Dresda
Koch Márton Budapest
Lipski Wojciech Lodz
Weelewski Tadeusz Galicia
Kindermann Adolf Bilin
Zielinski Kazimir Polen
Lanzinger Friedrich Wien
Sátor Krisztina Pozsony
Fischer L. Olmütz
Defela Stanislaw Trieszt
Parisi Pietro Trieszt
Pukl Jan Pardubie
Pirnat Anton Trieszt
Doba István Budapest
Schischkar Raimund Laibach

Mascagni
Mascagni
Vidakovits
Marchlewska
Grand H.
Grand H.
Augusta
Grand H.
Augusta
Augusta
Liburnia
Liburnia
Liburnia
Liburnia
Alice
Ladkner

PÁLINKAMÉRÉS ELADÓ

betegség miatt. Biztos egzisztencia, kivételes alkalom. Cim: Via Industria 50. szám.

Családi ház a Lidòn!

Casa Venier PENSION DE FAMILLE

a főuton, közvetlenül a vaporetto-állomás mellett. Modern szép szobák. Kitűnő konyha. Jutányos árak.

„Bonavia“

FIUME, Via Edmondo de Amicis 5.

— ÉTTEREM ÉS KERTEHELYISÉG. —

Május 31-én

a 79-diki gyalogezred zenekarának

MONSTRE HANGVERSENYE

Jó ételek és italok, mérsékelt árak!

Számos látogatásért esd

Paradeiser Fer. Józs. tulajdonos.

IRODAKISASSZONYT KERES

helybeli bankintézet. Magyar, német és lehetőleg olasz nyelvtudás, valamint magyar és német gyorsírás megkívántatik. Bankgyakorlattal rendelkezők előnyben részesülnek. Bizonyítvánnyal felszerelt ajánlkozások a lap kiadóhivatalába küldendők. „Irodakisasszony 100“ jellegére.

Richter cipői legegánsabbak és a legjobbak

RICHTER FERENC cipészmeister Fiume Corso 37, Abbazia Reichstrasse 39.

A „QUARNERO“ Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Pünkösdvásárnap délelőtt 1/2 10 től és pünkösdhétfőn délután 4 órától

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez
Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlő.

Kiárusítás

üzletfelosztás miatt!

Az Abbaziában régóta fennálló Old-England üzlet feloszlik. Ezért a raktáron levő összes áruk, u. m. **női kosztümök, köpenyek, bluzok, fehérneműek, harisnyák, keztyűk, kalapok** stb. stb., minden a **legfinomabb minőségű, legegánsabb genre,** részben **eredeti francia modellek,** a **normális árak felén** adatnak el.

OLD-ENGLAND cég, ABBAZIA

Reichstrasse, az Adria-Club épületében a Stefánia szálloda mellett.

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, ácsok, esztergályosok, árboc-, és evező készítőik és kádárok részére; hajó, épület s egyéb célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégemet építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra
Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőncim: Pavlović.

KÖZGAZDASÁG.

+ **A gabonavám felfüggesztése.** A triesti községtanács tegnap esti ülésében sürgösségi indítványt terjesztettek elő, a melyben felszólítják a kormányt, hogy haladéktalanul függessze föl ideiglenesen a gabonavámot. A triesztiek kívánsága, az ő szempontjukból, érthető, mert ezt nem az az óhajlás sugja, hogy olcsóbbá tegyék a kenyert, hanem az, hogy a trieszti kikötő forgalma vámmentes gabonabehozatala révén örgebitessék. Ugyanezt a célt szolgálja az a szintén elfogadott pótdívtvány is, mely felszólítja a kormányt, hogy a vámtarifa megújításakor ne vezettesse magát az agrár protekcionizmustól. Világos, hogy ha nincs gabonavám, akkor Amerikából, Argentínából, Bulgáriából, Romániából és Oroszországból az olcsó tengeriszállítással Triesztből gabona-empóriumot lehetne csinálni, de egyúttal agyon is verni Ausztria és Magyarországot mezőgazdaságát. Ezzel persze Triesztben nem törődnek, mert sem az Adrián, sem a Karszton nem lehet gabonát termelni. A tisztán önző kereskedelmi szellemtől sugalt fölfogást mutatja az is, hogy ugyanabban az indítványban arra is felszólítják a kormányt, hogy hasson oda a magyar kormánynál, hogy a budapesti határüzletet korlátozzák. Tehát a kereskedő Trieszt nem kéri a határidőüzlet megszüntetését, hanem csak korlátozását, mert jól tudja, hogy a korlátozás nagyon problematikus valami, a mi tulajdonképpen se nem árt, se nem használ, de a határidőüzlet lényegét nem érinti.

+ **Uj Cunard-gőzös a fiumei vonalra.** Liverpoolból jelentik, hogy a Transylvania Cunard-gőzöst, mely a vállalat fiume-newyorki vonalára épül, Greenockban vízrebocsátották. A gőzös 2475 utast tud fölvenni.

+ **Newyork mint szabad kikötő.** Newyorkból jelentik: A newyorki kereskedelmi egyesülés kivitelű kereskedelmi bizottsága újabb ismételt is komolyan foglalkozott Newyork városának szabad kikötővé tételével. Newyork óriási kereskedelmi forgalma ellenére csaknem abban a helyzetben van ma, mint száz esztendővel ezelőtt Hamburg kikötőváros volt. Nincsenek saját hajói és ebben a tekintetben idegen nemzetek hajózási vállalataira van utalva a világtermelési cikkek behozatalánál és saját termékeinek kivitelénél. A kereskedelmi egyesülés Newyorkot olyan kikötő-várossá szeretné tenni, mint amilyen a modern Hamburg. Newyork hátramaradottságát ebben a tekintetben a kereskedelmi világ még annál is inkább érzi, mert a nálánál jóval kisebb amerikai kikötő-városok: Boszton, Filadelfia, Savannah, Newport-News, New-Orleans, Montreal hatalmasan fejlődik és New-

Yorkot, mint kereskedelmi kikötőt teljesen háttérbe szorítja. Ennek az aktivitásnak a Panama-eszorna közeli megnyitása adta meg a lökést, mert a eszorna megnyitása után okvetlenül elkövetkező intenzívebb külső kereskedelem föltétlenül nagyobb arányt fog venni és erre az összes amerikai kikötő-városok készülődnek. A kereskedelmi egyesülés teljesen kivihetőnek tartja Newyork kikötőjében a szabad zóna föllállítását, amely lehetővé tenné mérsékelt díjazás mellett a hajóknak a vasutvonalakkal való összeköttetés gyors létesítését a jelenlegi drága tarifa és hosszadalmas esatlakozási rendszer helyett. A kereskedelmi egyesülés megvan győződve arról, hogy a tervezett módosítások egyszeriben a világ legelső kikötőjévé teszik majd Newyorkot, amelyre egyébként földrajzi fekvése s kereskedelmi központja predestinálja.

De La Ville
SZALLODA ÉS KÁVÉHAZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
50 szoba
— A magyarság találkozó helye. —
Kitünő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.
Tulajdonos:
BUDAI KÁROLY

Simiczek L.
FIUME, Corso 6.
órák és ékszerész
bérnyálási és pünkösdi ajándékok órák, láncok, karkötők, tűk, fülbevalók, gyűrűk stb. stb. a legmodernebb kivitelben.
Olcsó árakon!

Lido-Venezia
SPLENDID-HOTEL
(Villa Principessa Giovanna.)
Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitünő konyha. — Penzió 11—15 lira. —
Hotel Pilsen Meublè
110 szobával 3 lirától személyenkint. Lift, fürdők.
Motorcsónak. Caprani G. tulajd.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.
Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő.)

„KANTRIDAI” fürdő vendéglő.
Kert a tengerparton.
A világhírű Ujvidéki Énekes és Zeneegylet hangversenye!
Fedett helyiség rossz időjárásakor! Kifogástalan kiszolgálásról s szolid árakról biztosít
Csurda Adolf, vendéglős.

A legajánlatosabb fiumei szálló:
„Deák” szálló
a Deák-korzón 2 percnyire vasuti állomástól.
Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és köbányai polgári sör.
Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

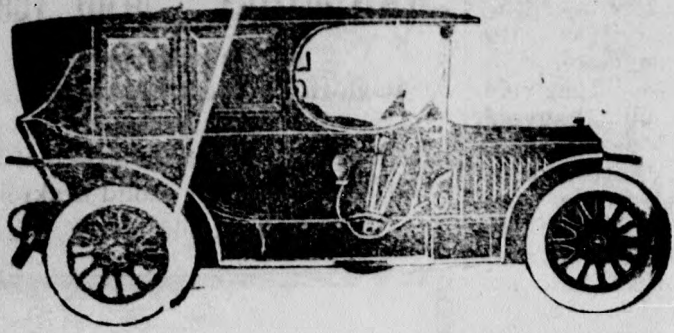
APOLLO-SZINHÁZ.
Ala Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.
Május 16-tól május 31-ig.
Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.
Nagy művész-esték a szerződötetett elsőrangú attrakciók fellépte.
MOZGÓ FÉNYKEP.
Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

„Al Paolo” c. vendéglő
Via dell'Industria 52. sz.
Izléses magyar koszt. - Jó borok. - Előfizetések ebédre és vacsorára jutányos áron.
Figyelmes kiszolgálásról gondoskodik a tulajdonos: **Hönsch Pál.**

„ALLA CITTÀ DI POLA” vendéglő
via G. Leopardi (meghosszabbított Corso)
hól halak, rákok és mindennemű ételek frissen kaphatók. **Idegenek találkozóhelye!**

Tudja Ön már,
: hogy mi az : ALGA ?
Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.
Kapható kizárólag! Budak D. gyógyszerárában
VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Blažek K, és Társa autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73
Automobilok, motociklik, kerékpárok és minden
hazzávaló kellék eladása.

Metallum

fémszálás Wolframlámpa K. 1 drbja
Csillárok-asztali lámpák felszerelve Kor. 8-tól
feljebb.

Vállalunk teljes villam- és lakascsengeberende-
zéseket. Javítások jutányos árban.

„UNITAS“ (cégfőnök: Csermely)
VILLAM- BERENDEZESI MŰHELY

Via E. De Amicis 9. sz. Telefon 2-92.
(Fenice színházai szemben),

PECSINEI SZANATORIUM SUSA-K-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére.
Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kétféle meleg és hideg tengeri für-
dők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.
Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az Igazgatóság,

Táviratok: SANATORIUM - SUSAK.

Hödl M. épület- és műlakatos via G. Fabris 3, Telefon 16-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat ké-
szít, házi telefont és csengőket
bevezet, kerékpárokat és varró-
gépeket javít, mindennemű laka-
tos munkákat vállal
gyorsan; jól és olcsón!

Ujra megnyitott konfekció és Kézműárú üzlet!
Fiume Via Carducci 7, a kapucinus templom mögött.

hol mindennemű partkie -árúk
rendkívül **OLCSÓN** árusítanak

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések
vagy egyes butordarabok készpénzen vagy
könnyen teljesíthető részletfizetésre is
HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel
délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART
kiadóhivatala.

Dr. Mahler Sanatóriuma ABBAZIA

Szív-, ideg-, nőbetegek, veseba-
josok s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belba-
joknál. Hízaló gyógymód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és
villamosfürdők. Zander-intézet.
Modern kényelem. Mérsékelt árak.

TISZTESSÉGES HÖLGY

vagy ur részére szépen butorozott szoba
villamos világítással, fürdőszoba használat-
tal és esetleg teljes ellátással kiadó. Bő-
vebbet a 229. számú telefon felhívása útján.

Nagy czipőküldemények érkeztek

Giovanni Buljan czipőüzletébe

FIUME, Piazza del Commercio 6/sz.

a Kapuczinusok temploma sarkánál.

Mindennemű uri-, női- és gyermekczipők, amerikai és párisi
divatos formák, legjobb és tartós minőségekben olcsón kaphatók.

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzsjáratok

TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között

Kajut utasok felvétele a földközi tengeri kőjútazásokra és Dél-
Amerikába.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer [szerint] arc- [kéz]- ápolás (mani-
cur, villamos arcmasszázs (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyuk-
szemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és
hajmosások a rendelőlakásban is elvégeztetnek.

Telefono 11-89.

PALISCA T., Fiume,

piazza Kobler (a Várostorony alatt)

kézműárú üzletébe

uj nagy áruküldemények érkeztek:

zefir, szatin perkail, vászon, fahérneűek, kész
öltönyök, ruhák, kötények, sapkák, ernyők,
stb. stb., rendkívül olcsó áron!

Uj vaskereskedés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy szak-
mabeli cégeknél szerzett sokévi gyakorlat után, VAS- és
VASÁRU- üzletet nyitottunk! Elsőrendű áruk, olcsó árak,
lelkiismeretes kiszolgálás Szives pártfogást kérnek

Juricsics és Zach, **FIUME,**
Riva Marco Polo 6 sz.

A via Giuseppe Parini-ban a Tomasiés
házban,

uj cipész üzletet

nyitottam, melyben csakis mérték után a
legelegánsabb és legkényelmesebb cipőket
készítem. Fájós és hibás lábakra különös
gondot fordítok!

Dobozy Dániel

angol és francia cipész, mű és orthopéd kü-
lönlegességek készítője.

Magyarország egyik tekintélyes bizto-
sító társasága Fiume részére

ügyes életbiztosító ügynököt

keres kitűnő jövedelemmel. A magyar és
olasz nyelv ismerete szükséges. Ajánlato-
kat „Ügynök“ jellegével a kiadóhivatalba
küldendők.